

Ny Bokin'i Joela sy ny Fiangonana Advantista Mitandrana ny Andro Fahafito Laodikiana — Laharana Fahadimy Ambin'ny Folo

Jeff Pippenger

2025-12-21

Isa Dimy Lima

Ataoko fa zava-dehibe ny mahatakatra ny fifandraisan'ny tandindon'ny taranaka efatra amin'ny hafatry ny ranonorana farany mba hananana fanantenana tsara indrindra hahafantarana ny lanjan'ny andininy efatra fanokafana ao amin'ny Joela toko voalohany. Mihira ny hiran'ny tanimboaloboka i Joela, nefa ny andalana fanokafany dia ny fifandraisana ara-paminanian'ny fanekena amin'ny taranaka efatra.

Dia nanao tamin'i Abrama hoe: Fantaro marina tokoa fa ny taranakao dia ho vahiny any amin'ny tany izay tsy azy, ka hanompo ny tompo-tany; ary hampahorian'ireo azy efajato taona izy. Ary hotsaraiko koa ilay firenena izay hotompoiny; ary rehefa afaka izany, dia hivoaka izy amin'ny fananana be. Fa ianao kosa handeha ho any amin'ny razanao amim-piadanana; halevina amin'ny fahanterana tsara ianao. Nefa amin'ny taranaka fahefatra dia hiverina aty indray izy; fa tsy mbola tanteraka akory ny heloky ny Amorita. Genesisy 15:13–16.

Io andalan-teny io no faminania izay tanteraka tamin'ny alalan'ny fiainan'i Mosesy. Rehefa manomboka ny hiran'ny tanim-boaloboka ny bokin'i Joela amin'ny firesahana taranaka efatra misy fandranganana miha-mitombo, dia mampifanaraka ny bokin'i Joela amin'ilay taranaka fahefatra sy farany araka ny faminania izany. Izany taranaka izany no “taranaka voafidy” araka an'i Petera, izay nantsoina hiala amin'ny haizina ho amin'ny “fahazavany mahagaga.” Ampitahaina amin'ny mpifanandrana aminy ara-taranaka izy ireo, izay aseho ho taranaky ny menarana. Izany taranaka fahefatra sy farany izany dia asehon'i Jaona, izay tandindon'ny iray hetsy sy efatra amby efapolo arivo, izay “voantso, sy voafidy, ary mahatoky.”

Nantsoina tamin'ny 9/11, voafidy tao amin'ny Antso Mamatonalina ary mahatoky amin'ny fotoan-tsarotra momba ny lalàna Alahady, tahaka ireo Levita izay nahatoky tamin'ny fikomian'ny zanak'omby volamena tamin'ny andron'i Arona sy Jeroboama. Ireo fanahy izay diovina tahaka ny volafotsy ao amin'ny Malakia toko faha-3 dia Levita izay voafidy mandritra ny hafatry ny Antso Mamatonalina, fa ny fanombohana dia tanterahina miaraka amin'ny, ary amin'ny alalan'ny, firotsahan'ny Fanahy Masina.

Tao amin'ilay lahatsoratra teo aloha dia nasongadintsika ireo tsipika avy amin'ny tantaran'i Mosesy, izay ambaran-dRahavavy White ho alfa amin'ny faminania ara-Baiboly, ary izay mifandray ara-paminania amin'i Kristy ho omega amin'ny faminania ara-Baiboly. Mosesy no vato fehizoro fanorenana ary Kristy no vato fehizoro famaranana. Samy tandindon'ny fanafahana amin'ny ota izy roa tonta, araka ny asehon'ny fanafahana avy tany Egipta tamin'ny alalan'i

Mosesy. Kanefa ny fanehoana rehetra ny herin'Andriamanitra izay niseho tamin'ny alalan'ny tanan'i Mosesy dia nohon'ny be lavitra, rehefa nohamafisin'i Kristy ny fanekena tamin'ny maro nandritra ny herinandro iray. Mosesy no alfa ary Kristy no omega, ary ny omega dia ny isa "22" ary ny alfa dia ny isa "1."

Raha ny amin'i Mosesy no resahina, dia hitantsika fa ny fanafahana izay manjaka manerana ny fijoroany ho vavolombelona ara-paminaniana dia apetraka ao anatin'ny rano. Ny fanafahana azy tamin'ny ranon'i Neily tamin'ny nahaterahany dia tandindon'i Noa tao anatin'ny sambofiara. Ny batisa teo amin'ny Ranomasina Mena dia mifanaraka amin'i Noa sy ny valo tao anatin'ny sambofiara, izay mifanaraka kosa amin'ny batisan'i Josoa teo amin'ny Reniranon'i Jordana, izay naverin'i Kristy teo amin'io toerana io indrindra. Ny fijoroana ho vavolombelon'i Mosesy dia manomboka amin'ny fanafahana teo amin'ny Reniranon'i Neily ary mifarana eo amoron'ny Reniranon'i Jordana. Ny batisan'i Kristy dia fanosorana Azy ho vavolombelona nandritra ny telo taona sy tapany, nitarika hatramin'ny fahafatesany, izay naseho teo am-piandohana tamin'ny batisany. Tamin'ny fitsanganany tamin'ny maty dia nisy ranonorana vitsivitsy mandra-pahatongan'ny fandrotsahana feno tamin'ny Pentekosta.

Ny teny fikasan'Andriamanitra amin'ny fanekenany ho an'ny olombelona dia manomboka amin'i Noa, ary ny teny fikasan'ny fanekenany ho an'ny vahoaka voafidy tamin'ny alalan'i Abrahama dia tanteraka tamin'i Mosesy. Mosesy, ilay alfa, dia tandindon'i Jesosy, ilay omega, izay ho avy ka hanamafy ny fanekena amin'ny "maro," fa tsy amin'ny vahoaka voafidy ihany. Amin'ny maha-tandindon'i Kristy an'i Mosesy, ny nahaterahany dia mifandrindra amin'ny fanekena nomena an'i Noa, ka ny avana no famantarana ho an'ny olona rehetra. Mosesy koa dia mifandrindra amin'ny fanekena nomena ny vahoaka voafidy, ka ny famorana no famantarana ho an'ny vahoaka voafidy. Ny asan'ny fanekena nataon'i Mosesy dia tamin'ny "maro," fa tsy tamin'ny vahoaka voafidy fotsiny. Raha tsy izany no izy, dia tsy ho nampahorin'ny firenena mifangaro mandrakariva izy ireo.

Ao anatin'ireo "ranon'ny fanafahana" isan-karazany rehetra izay aseho manerana ny fiainan'i Mosesy, ny batisa tao Betabara eo amin'ny Reniranon'i Jordana dia mampifandray ny fiandohan'ny tantaran'ny fanekena nataon'ny Isiraely fahiny tao amin'ny Tany Nampanantenaina amin'ny fiafaran'ny tantarany, nandritra ilay herinandro izay nanamafisan'i Kristy ny fanekena tamin'ny maro. Ny batisan'i Kristy dia mifandrindra amin'ny batisan'ny Isiraely fahiny, ary ireo tantara roa ireo dia samy manondro ny fitsanganany tamin'ny maty, rehefa nifofofoto toy ny nilatsaka rotsak'orana vitsivitsy Izy, talohan'ireo ranonorana be tamin'ny Pentekosta dimampolo andro tatỳ aoriana. Ny tsipika manontolo, manomboka amin'ny alfa ka hatramin'ny omega, araka ny fijerena azy avy amin'i Mosesy ka hatramin'i Kristy, dia aseho ao anatin'ny ranon'ny fanafahana.

Tamin'ny nampianarany ireo mpianatra ireo, dia nasehon'i Jesosy ny maha-zava-dehibe ny Testamenta Taloha amin'ny maha-vavolombelona azy momba ny asa nanirahana Azy. Maro amin'izay milaza tena ho Kristiana ankehitriny no manary ny Testamenta Taloha, ka milaza fa tsy misy ilàna azy intsony izany. Kanefa tsy izany no fampianaran'i Kristy. Lehibe tokoa ny lanja nomeny azy ka tamin'ny fotoana iray dia hoy Izy: "Raha tsy mihaino an'i Mosesy sy ny

mpaminany izy, dia tsy hety hino izy, na dia misy mitsangana amin'ny maty aza.” Lioka 16:31.

“Io no feon'i Kristy no miteny tamin'ny alalan'ny patriarka sy ny mpaminany, hatramin'ny andron'i Adama ka mandra-pahatongan'ny toe-javatra famaranan'ny fotoana. Ny Mpamonjy dia aseho ao amin'ny Testamenta Taloha amin'ny fahazavana mitovy amin'izay ao amin'ny Testamenta Vaovao. Ny fahazavana avy amin'ny lasa ara-paminaniana no mampiseho mazava sy kanto ny fiainan'i Kristy sy ny fampianaran'ny Testamenta Vaovao. Ny fahagagana nataon'i Kristy dia porofon'ny maha-Andriamanitra Azy; kanefa porofo mahery kokoa fa Izy no Mpanavotra izao tontolo izao no hita amin'ny fampitahana ny faminanian'ny Testamenta Taloha amin'ny tantaran'ny Testamenta Vaovao.” The Desire of Ages, 799.

Ao amin'ireo lahatsoratra miresaka ny bokin'i Joela, dia “nampitahaintsika ny faminanian'ny Testamenta Taloha amin'ny tantaran'ny Testamenta Vaovao,” ary koa amin'ny tantaran'ny Isiraely ara-panahy amin'izao andro ankehitriny izao. Na ny Testamenta Taloha na ny Testamenta Vaovao, na ny tantaran'ny hafatry ny anjely telo izay nanomboka tamin'ny 1798, ireo tsipika rehetra ireo dia aseho ho “feon'i Kristy.” Ny fijoroana vavolombelona voasoratra ao amin'ny Baiboly sy ny Fanahin'ny Faminaniana no feon'i Kristy, ary ny feon'i Kristy dia feon'Ilay Izay Tenin'Andriamanitra.

Ny “feo” an'ny Tenin'Andriamanitra dia ny hafatr'Andriamanitra araka ny aseho ao amin'ny Teniny voasoratra. Ny hafany amin'ny andro farany dia ny hafatry ny ranonorana farany, izay ahitana ny ranonorana voalohany, arahina ranonorana voalohany sy ranonorana farany, araka an'i Joela.

Jaona mpahita ny Apokalypsy dia maneho ireo iray hetsy sy efatra alina amby efatra arivo izay miverina amin'ny lalana fahiny, fa mandre “feo” ao aoriany izy. Ny “feo” ao aoriana dia ny feon'i Kristy “hatramin'ny andron'i Adama” sy manaraka.

Ary nitodika aho mba hahita ilay feo niteny tamiko. Ary nony nitodika aho, dia nahita fanaovan-jiro volamena fito. Apokalypsy 1:12.

Io andininy io dia maneho fiatoana ao amin'ny toko voalohany, fa hatramin'ilay andininy teo aloha dia teo amin'ilay nosy atao hoe Patmo Jaona, fa amin'ny andininy faha-roa ambin'ny folo kosa dia nitodika izy, ary hatreo no ho miakatra dia ao amin'ny fitoerana masina any an-danitra Jaona. Rehefa mitodika izy, dia manao izany satria ao amin'ny andininy faha-folo izy dia efa nandre feo avy tao aoriany.

Tao amin'ny Fanahy aho tamin'ny andron'ny Tompo, ary nandre feo mahery tao aoriako, tahaka ny feon'ny trompetra, nanao hoe: Izaho no Alfa sy Omega, ny voalohany sy ny farany; ary izay hitanao dia soraty ao amin'ny boky, ka alefaso any amin'ny fiangonana fito izay any Azia: any Efesosy, sy any Smyrna, sy any Pergamosy, sy any Tyatira, sy any Sardisy, sy any Filadelfia, ary any Laodikia. Apokalypsy 1:10, 11.

Jaona dia maneho ireo izay mandre ny feon'i Kristy ao aoriany. Reny ny hafatry ny trompetra nentin'i Jeremia izy, izay miantso hiverina amin'ny lalana fahiny, dia ireo lalana nolavin'ny ratsy fanahy haleha sy ilay trompetra fampitandremana izay tsy nety nohenoiny. Nihaino Jaona, ary ilay

feo tao aoriany dia nanambara ny tenany ho Alfa sy Omega—Ilay iray izay mampiseho ny lalana vaovao miaraka amin'ny lalana taloha.

Ary teo afovoan'ny fanaovan-jiro fito dia nisy iray tahaka ny Zanak'olona, nitafy akanjo lava mandraka amin'ny tongotra, ary nisikin-kibo volamena teo amin'ny tratrany. Ny lohany sy ny volony dia fotsy tahaka ny volon'ondry, fotsy tahaka ny oram-panala; ary ny masonry dia toy ny lelafo mirehitra; ary ny tongony dia tahaka ny varahina manganohano, toy ny efa nodorana tao anaty lafaoro; ary ny feony dia tahaka ny firohondrohon'ny rano be. Ary teny an-tanany ankavanana no nitondrany kintana fito; ary nisy sabatra maranitra roa lela nivoaka avy teo am-bavany; ary ny tavany dia tahaka ny masoandro mampirapiratra amin'ny heriny.

Apokalypsy 1:13–16.

Ao amin'ny andininy faha-roa ambin'ny folo dia mihodina i Jaona ka mahita fahitana an'i Kristy, izay ampifandraisin-dRahavavy White amin'ilay fahitana an'i Kristy izay nananan'i Daniela, dia ilay fahitana izay nananan'i Isaia sy Jeremia sy Ezekiel ary Paoly.

“Dia amin'ny faniriana lalina no iandrasako ny fotoana izay hamerenan'ireo zava-nitranga tamin'ny andron'ny Pentekosta indray, amin-kery mbola lehibe lavitra noho ny tamin'izany fotoana izany. Hoy Jaona: ‘Ary nahita anjely iray hafa nidina avy tany an-danitra aho, nanana hery lehibe; ary nazava tamin'ny voninahiny ny tany.’ Ary amin'izany, tahaka ny tamin'ny fotoanan'ny Pentekosta, dia handre ny fahamarinana tenenina aminy ny olona, samy amin'ny fiteniny avy.”

“Afaka mifoka aina vaovao ao anatin'ny fanahy rehetra izay maniry amim-pahatsorana hanompo Azy Andriamanitra [Adama sy ny lohasahan'ny taolana ao amin'i Ezekiel], ary afaka mikasika ny molotra amin'ny vainafo velona nalaina teo amin'ny alitara Izy [Isaia], ka mahatonga azy ireny hahay miteny amin'ny fiderana Azy. Feo an'arivony no hambana amin'ny hery haneho amin-kafanam-po ireo fahamarinana mahatalanjona ao amin'ny Tenin'Andriamanitra. Hovahana ny lela mitampitantana [ny fiteny hafa ao amin'i Isaia], ary ny saro-kenatra dia hatao mahery hitondra fanambarana sahy ny amin'ny fahamarinana. Enga anie ny Tompo hanampy ny olony hanadio ny tempolin'ny fanahy ho afaka amin'ny fahalotoana rehetra [ny Levita ao amin'i Malakia], ary hitana fifandraisana akaiky toy izany Aminy izy, mba ho mpandray anjara amin'ny ranonorana farany, rehefa harotsaka izany.” Review and Herald, 20 Jolay 1886.

Ny fahitana izay saintsainintsika dia ahitana ny filazalazana ny feon'i Kristy. Rehefa mitodika i Jaona ka mandre ny feon'i Kristy, dia tahaka ny feon’“rano maro” izany. Rehefa miteny ny feon'i Kristy momba ny faneken'ny amin'ny olona na amin'ny vahoaka voafidy iray, dia ampifandraisina amin'ny rano maro izany. Ny hafatry ny Daniela toko faha-7 ka hatramin'ny faha-9 dia novahana ny tombo-kaseny tamin'ny 1798, ary avy eo, tamin'ny 1989, ny hafatry ny Daniela toko faha-10 ka hatramin'ny faha-12 dia novahana ny tombo-kaseny. Ny 1798 dia mifandray amin'ny feon'ny Reniranon'i Ulai ary ny 1989 dia feon'ny Reniranon'i Hiddekel.

“Ny fahazavana izay noraisin'i Daniela avy tamin'Andriamanitra dia nomena manokana ho an'ireto andro farany ireto. Ireo fahitana izay hitany teo amoron'ny Ulai sy ny Hiddekel, dia ireo renirano lehibe tao Sinara, dia eo an-dalam-pahatanterahana ankehitriny, ary tsy ho ela dia

ho tanteraka avokoa ny toe-javatra rehetra izay nambara mialoha.” Testimonies to Ministers, 112.

Ny Reniranon’i Jordana no rohy mampifandray ny tantaran’ny fanekena alpha sy ny tantaran’ny fanekena omega teo amin’ny Isiraely fahiny. Ny teny hoe Jordana dia midika hoe “midina,” ary maneho an’i Kristy, “Ilay midina lehibe.”

Aoka ho ao aminareo izao saina izao, dia ilay tao amin’i Kristy Jesosy koa; izay, na dia tao amin’ny endrik’Andriamanitra aza Izy, dia tsy nataony ho zavatra horobaina ny fitoviana amin’Andriamanitra; fa nahafoana ny tenany ka naka ny endriky ny mpanompo, ary natao ho mitovy amin’ny olona; ary rehefa hita tamin’ny toetra maha-olona Azy Izy, dia nanetry tena ka nanaiky hatramin’ny fahafatesana, dia fahafatesana tamin’ny hazo fijaliana. Filipiana 2:5–9.

Ny Reniranon’i Jordana dia maneho an’i Kristy, “ilay mpidina lehibe,” ary i Jordana no rohy mampifandray ny tantaran’ny vahoaka voafidin’Andriamanitra hatramin’ny Alfa ka hatramin’ny Omega, dia ilay nomena tanim-boaloboka hotehirizina. Ny ranon’ny fanafahana tamin’i Mosesy dia maneho ny feon’i Kristy, izay azo re raha toa ka mba mihodina ny fanahy iray, mba handre “ny feo any aoriany,” ary ny feo izay ho reny amin’izay dia—ny feon’ny rano be. Hatramin’ny safo-dranon’i Noa ka hatramin’ny fandravana an’i Jerosalema tamin’ny taona 70 taor. J.K., dia aseho ho toy ny mariky ny lalana ho an’ny vahoakan’ny faneken’Andriamanitra ny ranon’ny fanafahana. Ireo mariky ny lalana ireo dia maneho ny tantara anaty ao amin’ny vahoakan’Andriamanitra amin’ny fanekena farany, dia ireo efatra arivo amby efatra alina sy iray hetsy. Ny rano mamatsy ny Reniranon’i Jordana dia miainga avy amin’ny ando sy ny oram-panala miangona any amin’ny tendrombohitra Hermona, izay mamorona ny loharanon-dranon’ny Reniranon’i Jordana.

Hiran’i Davida fiakarana. Indro, tsara sady mahafinaritra tokoa raha ny mpirahalalahy miara-monina amim-piraisan-tsaina! Tahaka ny diloilo sarobidy eo an-doha izany, izay mikoriana midina eo amin’ny volombava, dia ny volombavan’i Arona, ka mikoriana hatrany amin’ny morontongotr’akanjony; tahaka ny andon’i Hermona sy ny ando izay midina eo amin’ny tendrombohitra’i Ziona; fa any no nandidian’i Jehovah ny fitahiana, dia fiainana mandrakizay. Salamo 133:1–3.

Ireo rano ireo koa no miteraka ny grotto-n’i Pan, farihy lalina iray, ao anatin’ny zohy iray izay hita tao Panium ao amin’ny Daniela 11:13–15, ary tao Kaisaria Filipy tamin’ny andron’i Petera. Ny loharanon-dohan’ny Reniranon’i Jordana koa dia miteraka ilay farihy satanika ao amin’ny grotto-n’i Pan. Ny feon’ny rano be dia manondro fa ny fifanandrinana lehibe teo amin’i Kristy sy Satana dia niainga tany amin’ny tendrombohitra avo ao amin’ny tendrombohitra’i Hermona.

Ary izaho milaza aminao koa: Hianao no Petera, ary eo ambonin’ity vatolampy ity no hanorenako ny fiangonako; ary ny vavahadin’ny helo tsy haharesy azy. Matio 16:18.

Ny anarana hoe “Hermona” dia midika hoe “masina, voatokana, natokana ho amin-javatra masina, na nosarahana,” ary tandindon’ny Lanitra, loharanon’ny rano rehetra sy fiandohan’ilay fifanandrinana lehibe araka izay aschon “ny vavahadin’ny helo,” izay no anarana napetrak’i Jesosy tamin’ny lava-baton’i Pana, fony Izy tany Kaisaria Filipy. Tamin’izany toe-javatra izany no

nanovana ny anaran'i Simona Barjona ho Petera. Simona dia midika hoe “izay mihaino,” ary Barjona dia midika hoe “zanaky ny voromailala.” Simona dia tandindon'ny fanahy izay nandre ny hafatry ny batisan'i Jesosy, izay nasehon'ny Fanahy Masina tamin'ny endriky ny voromailala. Amin'ny maha-ily nandre ny hafatry ny batisan'i Kristy azy, dia novana i Petera, ka maneho ny 144,000. Voaisy tombo-kase i Petera fony izy tao Paniuma, izay andininy fahatelo ambin'ny folo ka hatramin'ny fahadimy ambin'ny folo ao amin'ny Daniela iraika ambin'ny folo.

Avy amin'ny ranon'i Hermona, ny ony Jordana, tandindon'i Kristy—Ilay Mpidina lehibe—dia mamita ny diany ao amin'ny Ranomasina Maty. Avy any an-danitra, izay iavian'ny andon'aina, no nidinan'i Kristy ho amin'ny fahafatesan'ny hazo fijaliana, izay asehon'ny Ranomasina Maty. Ny morontsirak'i Ranomasina Maty no tany miseho ambonin'ny velaran-tany lalina indrindra eto an-tany. Ny ony Jordana izay midina dia midina ho amin'ny haavon'ny rano ambany indrindra eto an-tany, tahaka ny nidinan'i Kristy ho amin'ny fahafatesany teo amin'ny hazo fijaliana. Avy amin'ny ranon'aina ho amin'ny ranon'ny fahafatesana, ny ony Jordana dia maneho ny fidinan'i Kristy avy any an-danitra ho amin'ny hazo fijaliana.

Ny lohahevitra manan-danja ao amin'ny faminanian'ny Baiboly dia mifandray amin'ny rano, ary ny faminanian'ny Baiboly dia feon'i Kristy, izay feon'ny rano be. Ilay vehivavy janga avy any Babylona dia mipetraka eo ambonin'ny rano maro, ary ny ranon'i Eofrata dia ritra mba hanomanana ny lalana ho an'ny mpanjaka avy any atsinanana; ary ny mpivarotra sy ny mpanjaka mijanona eny lavitra eny ka misaona, fa ny sambon'i Tarsisy dia rava teo afovoan'ny ranomasina; ary ny faneken'ny fahafatesana izay neken'ny mpimamo ao Efraïma raha niafina teny ambanin'ny lainga izy, dia foanan'ny safodrano mahery vaikan'ny lalàna alahady papaly.

Rehefa miresaka ny amin'ireo “renirano lehibe ao Sinara” i Rahavavy White, dia ny Reniranon'i Tigra sy Eofrata no tondroiny. Ireo rano ireo dia azo arahina hatrany amin'ny Sahan'i Edena, izay izy no renirano fahatelo sy fahefatra nivoaka avy tao Edena.

Ary Hiddekel no anaran'ny ony fahatelo; io no mikoriana ho any atsinanan'i Asyria. Ary Eofrata no ony fahefatra. Genesisy 2:14.

Ny Hiddekel dia ny Tigra, ary mazava ho azy fa ny Eofrata dia ny Eofrata, na dia tsy mifanaraka amin'izany aza ny mpahay tantara sy ny teôlôjiana maoderina. Manizingizina izy ireo fa ny Ulai dia tsy renirano lehibe, fa lakandrano nataon'olombelona fotsiny tao Persia, fa tsy tao Sinara. Ireo manam-pahefana olombelona ireo ihany no milaza fa ny hany renirano roa mendrika homarihina izay mifandray amin'i Sinara dia ny Tigra sy ny Eofrata, ary ny mpaminanivavy dia milaza fa ny Ulai sy ny Hiddekel no “renirano lehiben'i Sinara.”

Ny tenin'ily mpaminanivavy momba ny hafatry ny rano dia manohitra ireo manam-pahaizana maoderina, tahaka izay nataon'ireo manam-pahaizana fahiny—izay nanohitra ny hafatry ny rano nentin'i Noa. Ampahafantarina antsika fa eo am-panatanterahana ireo fahitana roa asehon'ireo renirano roa ireo, ary noho izany, izay rehetra aseho ao anatin'ireo fahitana roa nomena tamin'ny alalan'“ireo renirano roa lehibe tao Sinara” dia ho tanteraka tsy ho ela. Ny hafatra mifandray amin'ireo renirano ireo dia feon'i Kristy, satria ny feony dia tahaka ny rano be. Ny Tigra sy Eofrata dia maneho lohahevitra lehibe ara-paminaniana, ary ny fijoroany ho vavolombelona dia mifandray

amin'ilay fanekena napetrak'i Mosesy alpha, izay ilay fanekena ihany nohamafisin'i Kristy omega.

Ao amin'ny faminaniana, ny Tigra dia maneho an'i Asyria ary ny Eofrata dia Babylona. Amin'io fifandraisana io, izy ireo no hery roa, asehon'i Jeremia ho toy ny liona, izay hitondra ny fanjakana avaratra aloha ary aorian'izany ny fanjakana atsimo ho amin'ny fahababoana.

Israely dia ondry miely patrana; noroahin'ny liona izy; ny mpanjakan'i Asyria no nitelina azy voalohany; ary farany, Nebokadrezara mpanjakan'i Babylona no namaky ny taolany. Jeremia 50:17.

Na i Asiria na i Babylona dia samy fahavalo avy any avaratra raha oharina amin'ny fanjakan'Israely tsirairay avy, ka noho izany dia tandindon'ilay mpanjakan'ny avaratra sandoka izy ireo—dia ny fahefana papaly. Amin'ny ankapobeny, ny fomban-drazana ara-politika sy ara-pivavahana mitovy ihany no notanterahin'ireo hery roa nipoitra avy tamin'ny sehatra ara-kolontsaina iray ihany, saingy ny rafitra ara-politikan'i Asiria dia nanasongadina ny fitantanam-panjakana, fa i Babylona kosa dia nanasongadina ny fitantanam-piangonana, na dia tena nitovitovy aza izy ireo. Roma jentilisa sy Roma papaly dia mitovy amin'ny ambaratonga sasany, kanefa mbola, Roma jentilisa dia maneho ny fitantanam-panjakana ary Roma papaly ny fitantanam-piangonana. Asiria, amin'ny fifandraisany ara-paminaniana amin'i Babylona, dia fanjakan'ny fitantanam-panjakana, narahin'i Babylona, hery mitovitovy izay nanasongadina ny fitantanam-piangonana. Asiria dia naneho an'i Roma jentilisa ary Babylona dia maneho an'i Roma papaly. Ireo hery efatra ireo dia samy nanitsakitsaka ny fitoerana masina sy ny tafik'Andriamanitra. Asiria dia ampifandraisina amin'ny Tigra ary Babylona amin'ny Eofrata. Mifanaraka amin'ny fahamainana mahazo ny Eofrata ao amin'ny bokin'ny Apokalypsy izany, mba hanomanana ny lalana ho an'ireo mpanjaka avy any atsinanana, araka ny tandindon'ny asan'i Kyrosy tamin'ny fampiviliana ny Eofrata mba hampiadana an'i Babylona. Babylona no Eofrata; Asiria no Tigra.

Ao amin'ny faminaniana, ny mpanjakan'ny avaratra dia mandresy izao tontolo izao mandritra ny krizin'ny lalàn'ny Alahady, ary avy eo dia lavo; nefa io fandresena io dia matetika aseho ho toy ny safodrano manafotra. Ny tantaran'ny mpanjakan'ny avaratra, araka ny asehon'i Asyria sy Babylona, dia aseho amin'ny tandindon'ny renirano; fa ny tantara dia tenenina amin'ny feon'ny rano be.

Ny tany eo anelanelan'ny renirano roa dia antsoina hoe Mesopotamia, izay midika hoe “ny tany eo anelanelan'ny renirano roa.” Ireo renirano roa ireo dia maneho ny hery avy any avaratra izay ampiasain'Andriamanitra hanasazy ny olony niodina tamin'ny fanaparitahana azy ho amin'ny fahababoana. Ny iray amin'ireo sampandrano mivarinan'ilay feon'ny rano be dia hita ao amin'ny anarana hoe “Padanaram,” izay voalaza in-folo monja ao amin'ny Soratra Masina. Ny filazana voalohany azy dia mifandray amin'ny fanekena, satria manondro ny fototra ara-dran'i Rebeka, vadin'Isaka. Hoy ny andininy:

Ary Isaka efa-polo taona, fony izy naka an-dRebeka ho vadiny, zanakavavin'i Betoela, Syriana avy any Padan-arama, sady anabavin'i Labana Syriana.

Ny fiafaran'ny efa-polo taona dia naseho teo amin'ireo vavolombelona telo an'i Mosesy ho mitarika ho any Kadesy, 1863 ary ny lalàna alahady. Ny fanambadian'i Isaka dia fanambadiana fanekena izay maneho mialoha ny fanambadian'i Kristy amin'ireo iray hetsy sy efatra arivo sy efatra alina amin'ny lalàna alahady, izay 1863, izay Kadesy, izay fiafaran'ny tantaran'ny fanekena naharitra efa-polo taona. Rebeka dia zanakavavin'ny Syriaana iray ary anabavin'i Labana Syriaana, (izay, tamin'ny taranaka manaraka amin'ny tantaran'ny fanekena, nandika fanekena tamin'i Jakoba zanak'i Isaka.)

Bethuel dia midika hoe “tranon'ny fandravana” na “mpandrava,” koa Rebeka dia zanakavavin’“ny tranon'ny mpandrava.” Syria dia midika tany avo sy lemaka, ary Padanarama dia midika Mesopotamia, na ilay tany eo anelanelany. Rebeka dia avy amin'ny taranaky ny Syriaana izay avy tany Mesopotamia, ilay tany avo eo anelanelan’“ny Tigra any Asyria” sy “ny Eofrata any Babylona,” izay maneho ireo liona nampiasain'ny Tompo hampielezana ny ondriny nihemotra. Ny tranon'ny mpandrava dia nakambana tamin'ny tranon'Andriamanitra tamin'ny fanambadian'i Isaka sy Rebeka. Tsy kisendrasendra ny filazana voalohany an'i Padanarama, izay ahitana ireo renirano roa ireo maneho ny mpanjakan'ny avaratra ara-paminaniana izay aseho ho safo-drano manafotra, voalaza voalohany ao amin'ny Genesisy 25:20.

Mitohy ny fifandraisan'ny tranon'ny fandravana amin'ny vahoakan'Andriamanitra ao amin'ny fanekena rehefa nandositra an'i Esao i Jakoba, ka tonga tany amin'i Labana dadatoany, ary teo no nanompoany fe-potoana roa samy 2520 andro mba hahazoana antoka ny fanambadian'ny fanekena manaraka. Ny fanambadiana iray dia nifarana tamin'ny fanaparitahana ny fanjakan'i Isiraely avaratra, ary ny fanambadiana iray hafa dia nifarana tamin'ny fanaparitahana ny fanjakana atsimo. Rehefa nifarana tamin'ny 1798 sy 1844 ireo vanim-potoana fanaparitahana ireo avy amin'ireo fanjakana roa ireo, dia tanteraka ilay fanambadiana izay niasan'i Jakoba hotanterahina nandritra ireo fe-potoana roa samy 2520, satria tonga tamin'ny fanambadiana ny mpampakatra tamin'ny 22 Oktobra 1844.

Moa ve Kristy i Lea, izay midika hoe “reraka sy sasatra”, sa Izy nanambady an-dRasela, izay midika hoe “mpandeha tsara”? Lea sy Rasela dia maneho sokajin-virijiny mpandeha roa, ny virijiny iray izay “reraka”, ary ny virijiny iray izay “mandeha tsara” eo amin'ny lalana hankany hanambady an'i Jakoba amin'ny 22 Oktobra 1844.

“Nanana mazava mamirapiratra napetraka teo aoriany, teo am-piandohan'ny lalana, izay nolazain'ny anjely tamiko fa ilay ‘antso tamin'ny misasakalina.’ Io mazava io dia namirapiratra nanaraka ny lalana manontolo, ka nanome hazavana ho an'ny tongony, mba tsy ho tafintohina izy.”

“Raha nibanjina mafy an'i Jesosy, Izay teo anoloany indrindra, nitarika azy ho any an-tanàna, dia voaro izy. Nefa vetivety dia reraka ny sasany ka nanao hoe lavitra loatra ny tanàna, ary nanantena izy fa efa ho tafiditra tao rahateo. Dia nampahery azy Jesosy tamin'ny nananganany ny sandriny ankavanana be voninahitra; ary avy tamin'ny sandriny no nivoahan'ny mazava iray izay nanofahofa teo ambonin'ny antokon'ny Advento, ka niantso mafy izy hoe: ‘Haleloia!’ Ny sasany kosa, tamin-kasahiana, dia nandà ilay mazava teo aoriany ka nanao hoe tsy Andriamanitra no nitarika azy hivoaka lavitra toy izany. Dia maty ilay mazava teo aoriany,

ka namela ny tongony tao anatin'ny haizina tanteraka, ary tafintohina izy ka tsy nahita intsony ny marika sy Jesosy, dia nianjera niala tamin'ny lalana ho any amin'ilay tontolo maizina sy ratsy fanahy etsy ambany.” Early Writings, 15.

Tamin'ny taona 1844, ny hetsika Millerita Filadelfiana dia niditra tao amin'ny fanambadiana. Ny fanambadian'ny 22 Oktobra 1844 dia nampisaraka sokajin-mpivavaka roa izay asehon'i Rahely sy Lea. I Rahely dia maneho sokajy iray izay nahavita soa aman-tsara ny diany teo amin'ilay lalana mankany amin'ny fanambadian'ny 22 Oktobra 1844, fa ny sokajin'i Lea kosa reraka. Dia nisaraka izy ireo, ary nanomboka teo indrindra, teo amin'izay nifaranan'ny fizotry ny fitsapana tamin'ny Antso Mamatonalina, ny fizotry ny fitsapan'ny anjely fahatelo.

Nanomboka ny fanambadiana, ary taorian'izany dia tokony ho nohamafisina sy nozahan-toetra izany. Tamin'ny 1846 no nohamafisina ny fanambadiana, ary nanomboka ny fizahan-toetra nentin'ny anjely fahatelo. Tamin'ny 1849 sy 1850, ny Tompo dia naninjitra ny tãnany fanindroany mba hanangona ny sisan'olony. Tamin'izany no nampidirana teo amin'ny tantara ny tabila faharoan'i Habakoka, araka ny tandindon'ny andiana Didy faharoa. Rehefa novakian'i Mosesy ny andiany voalohany, dia naseho ny andiany faharoa tamin'ireo tabila. Ny tabilao 1850 no nisolo ny 1843, ary tamin'ny 1850 dia mbola nitohy nankany Kadesy sy 1863 ny fizahan-toetra ny Isiraely fahiny amin'ny maha-ampakarina ao amin'ny fanekena vaovao azy ho an'Andriamanitra.

Tamin'ny taona 1856, dia nisy rano bebe kokoa avy tamin'ireo ony roa tonga tamin'ny alalan'ny penin'i Hiram Edson. Ny fahazavana momba ny “impito” izay tonga tamin'ny alalan'ny penin'i Edson dia ilay fahazavana asehon'ireo ony roa izay nanomboka ny fijoroany ho vavolombelona ara-paminaniana tao amin'ny Sahan'i Edena. Ny Sahan'i Edena dia tandindon'ny fikomian'ny olombelona tamin'ny lalàn'Andriamanitra, ary eo no iandohan'ny dian'ny ranon'ny ony Ulai sy Hiddekel. Mamakivaky ny tantaran'ny fanekena ireo, satria io Saha io, izay tandindon'ny fikomiana, no toerana namonoana zanak'ondry koa mba hanomezana fitafiana hanolo ny ravin'aviavy teny amin'i Adama sy Eva. Ny tantaran'ny fanekena dia manomboka amin'ny faneken'ny fiainana teo amin'i Adama sy Andriamanitra. Izany fanekena izany, izay tandindonin'ny hazon'aina, dia nitarika ho amin'ilay fanekena tapaka nataon'i Adama sy Eva, izay nanomboka fanekem-piainana vaovao, rehefa nanome fitafiana ho an'ilay mpivady mitanjaka sy very ny Zanak'ondry novonoina hatramin'ny fanorenana izao tontolo izao. Ireo ony roa izay mikoriana avy amin'izany Saha izany dia tonga amin'ny farany ho tandindon'ireo hery ampiasain'Andriamanitra ho tsorakazon'ny famaizany.

Ry Asiriana, tsorakazon'ny fahatezerako, ary ny tehina eo an-tànany dia fahavinirako. Hahasaiko izy hamely firenena mihatsaravelatsihy, ary hanome azy didy Aho hamely ny vahoakan'ny fahatezerako, mba haka babo sy handroba, ary hanitsakitsaka azy toy ny fotaky ny arabe. Isaia 10:5, 6.

Ireo renirano roa ireo dia nikoriana avy tao Edena nankao amin'ny taranak'i Rebeka sy ny fanambadiany tamin'i Isaka izay niorina tamin'ny fanekena, ary nitohy hatrany amin'i Jakoba, izay anehoana ny ranon'ireo renirano roa ireo ho vanim-potoana roa samy hafa misy impito avy. Avy eo, ireo renirano roa ireo ihany no mikoriana mamakivaky ny toko enina farany ao amin'i Daniela, izay anehoan'ny renirano tsirairay toko telo avy. Ny renirano iray dia maneho ny fitomboan'ny

fahalalana izay novahana tombo-kase tao amin'ny toko fahafito sy fahavalo ary fahasivy, ary ny renirano iray hafa kosa dia maneho ny fitomboan'ny fahalalana izay novahana tombo-kase tao amin'ny toko fahafolo sy fahiraika ambin'ny folo ary faharoa ambin'ny folo.

Ny toko fahafito, fahavalo ary fahasivy dia aseho ho toy ny fahitana momba an'i Olay; ary i Kristy dia aseho amin'ny fomba mitovy ao amin'ny toko fahafolo, fahiraika ambin'ny folo ary faharoa ambin'ny folo. Ao amin'ireo fahitana roa momba ny ony ireo, izay asehon'ny toko telo avy—dia aseho i Kristy ho mitsangana eo ambonin'ny rano.

Ary rehefa tonga izany, raha izaho, dia izaho Daniela, nahita ny fahitana ka nitady ny heviny, indro, nisy nitsangana teo anatrehako, mitovy amin'ny endrik'olona iray. Ary nahare feon'olona teo anelanelan'ny moron'i Olay aho, izay niantso ka nanao hoe: Gabriela, ampahafantaro ity lehilahy ity ny hevitra ny fahitana. Daniela 8:15, 16.

Ny fahitana an'i Kristy ao amin'ny toko fahafolo dia mitovy amin'ily fahitana hitan'i Jaona ao amin'ny Apokalypsy toko voalohany, ary ao amin'ny fahitan'i Daniela ao amin'ny toko fahavalo dia eo ambonin'ny rano i Palmony, tahaka ny naha-teo Azy tao amin'ny toko faharoa ambin'ny folo, izay nitafoany rongony fotsy madinika.

“Tamin'ny fotoana namangian'i Gabriela, dia tsy afaka nandray fampianarana fanampiny intsony Daniela mpaminany; kanjo taona vitsivitsy tatỳ aoriana, satria naniry hahalala bebe kokoa momba ireo raharaha izay mbola tsy nohazavaina tanteraka, dia natokany indray ny tenany hitady fahazavana sy fahendrena avy amin'Andriamanitra. ‘Tamin'izany andro izany izaho Daniela dia nalahelo nandritra ny herinandro telo manontolo. Tsy nihinana mofo matsiro aho, sady tsy nisy hena na divay niditra tao am-bavako, ary tsy nanosotra menaka ny tenako mihitsy aho.... Dia natopiko ny masoko ka nijery aho, ary, indro, nisy lehilahy iray nitafoany rongony fotsy madinika, ary ny valahany dia nisikina volamena tsara avy any Oifaza. Ny tenany koa dia tahaka ny berila, ary ny tavany tahaka ny fisehon'ny helatra, ary ny masony tahaka ny fanilon'afo, ary ny sandriny sy ny tongony tahaka ny famirapiratan'ny varahina voakosoka, ary ny feon'ny teniny tahaka ny feon'ny vahoaka maro.’

“Tsy iza fa ny Zanak'Andriamanitra mihitsy no niseho tamin'i Daniela. Mitovy amin'ily nomen'i Jaona izany famaritana izany, raha naseho taminy tany amin'ny nosin'i Patmo i Kristy. Tonga izao ny Tompontsika miaraka amin'ny iraka avy any an-danitra iray hafa mba hampianatra an'i Daniela ny amin'izay hitranga amin'ny andro farany. Nomena an'i Daniela izany fahalalana izany ary voasoratra tamin'ny tsindrimandrin'Andriamanitra ho antsika, izay tratrin'ny faran'izao tontolo izao.” Review and Herald, February 8, 1881.

Tao amin'ny fahitana momba an'i Hiddekel ao amin'ny toko fahafolo, i Kristy dia eo ambonin'ny rano sady mitafoany lamba rongony; ary ao amin'ny fahitana momba an'i Ulai Izy dia eo ambonin'ny rano. Ny fahitana ao amin'ny Apokalypsy toko voalohany dia mifanaraka amin'ny fahitana aseho ao amin'ny fahitana momba an'i Ulai sy Hiddekel, izay amantanin-dRahavavy White fa “tsy iza izany fa ny Zanak'Andriamanitra mihitsy.” Rehefa amantaniny ilay anjely ao amin'ny Apokalypsy toko fahafolo, dia lazainy fa ilay anjely dia “tsy iza fa Jesosy Kristy mihitsy.” Ilay anjely ao amin'ny Apokalypsy toko fahafolo dia manandratra ny tany ho any an-danitra ka mianiana amin'Ilay velona mandrakizay doria, mifandray amin'ny fahitana an'i Kristy ao amin'ny toko

faharoa ambin'ny folo, izay manandratra ny tanany roa ho any an-danitra ka mianiana amin'Ilay velona mandrakizay doria. Ao amin'ny Apokalypsy toka fahafolo Izy dia eo ambonin'ny rano sy ny tany.

Ny misy “eo anelanelan'ny moron'ny” ony dia rano; ary Daniela nandre “feon-dehilahy teo anelanelan'ny morony,” ka avy tamin'ilay lehilahy teo ambonin'ny rano izany feo izany, ary ny feo dia feon'ny ranon'ny ony Olay.

Ary tamin'ny andro fahefatra amby roa-polo tamin'ny volana voalohany, raha teo amoron'ilay renirano lehibe aho, dia Hiddekel; dia nanopy ny masoko aho ka nijery, ary indro, nisy lehilahy anankiray niakanjo rongony fotsy madinika, ary ny valahany nofehezina tamin'ny volamena tsara avy any Ofaiza; ny tenany koa dia tahaka ny berila, ary ny tavany tahaka ny fisehon'ny helatra, ary ny masonry tahaka ny fanilon'afo, ary ny sandriny sy ny tongony tahaka ny lokon'ny varahina voavolavola tsara, ary ny feon'ny teniny tahaka ny feon'ny vahoaka maro.
...

Fa ianao, ry Daniela, akatò ny teny, ary asio tombo-kase ny boky mandra-pihavin'ny andro farany; maro no hivezivezy erỳ sy eroa, ary hitombo ny fahalalana. Ary izaho Daniela nijery, ka, indro, nisy roa hafa koa nitsangana, ny iray teo an-dafin'ny moron'ny ony, ary ny iray teo an-kilan'ny moron'ny ony. Ary ny anankiray nanao tamin'ilay lehilahy nitafy lamba rongony, izay teo ambonin'ny ranon'ny ony hoe: Mandra-pahoviana no hahatongavan'ny faran'ireo zava-mahagaga ireo? Ary reko ilay lehilahy nitafy lamba rongony, izay teo ambonin'ny ranon'ny ony, raha nanandratra ny tanany ankavanana sy ny tanany ankavia ho amin'ny lanitra izy, ka nianiana tamin'Ilay velona mandrakizay fa ho amin'ny andro iray sy andro roa ary tapany izany; ary rehefa vitany ny hanaparitaka ny herin'ny vahoaka masina, dia ho tanteraka izany zavatra rehetra izany.

Ary nahare aho, nefa tsy nahalala; dia hoy aho: Tompoko ô, hanao ahoana no faran'ireo zavatra ireo? Ary hoy izy: Mandehana amin'ny lalanao, ry Daniela; fa voahidy sy voaisy tombo-kase ny teny mandra-pahatongan'ny andro farany. Maro no hodiovina sy hatao fotsy ary hotsapaina; fa ny ratsy fanahy hanao ratsy ihany; ary tsy hisy na dia iray aza amin'ny ratsy fanahy hahalala; fa ny hendry no hahalala. Daniela 10:4–6; 12:4–10.

Ny renirano lehibe ao Shinara, araka ny amantaràn'i Rahavavy White azy, dia samy mifamatotra amin'ny fahitana iray izay isehoan'i Kristy eo ambonin'ny rano miteny, satria ny feony dia tahaka ny fikotroky ny rano be. Ao amin'ireo fahitana roa ireo dia apetraka ny fanontaniana hoe: “mandra-pahoviana?” Ireo renirano roa ireo koa dia aseho ao amin'ny “fanontaniana sy valiny” ao amin'ny Daniela toka faha-valo, izay andry afovoany sy fanorenana iorenan'ny Advantisma. Eo, ireo renirano roa ireo dia tandindon'ny “impito” amin'ny fanaparitahana sy fanitsakitsahana ny fitoerana masina sy ny antokon'olona. Ireo renirano roa ireo dia manatanteraka ny anjara asany amin'ny maha-tsorakazon'Andriamanitra ho famaizana, ary avy eo dia mikoriana mankamin'ny tantaran'ny Millerita momba ny anjely voalohany, izay nahitan'i William Miller ny vatsoa ara-paminaniany voalohany, dia ny tsipika momba ny “impito” ao amin'ny Levitikosy enina amby roapolo. Ireo renirano roa ireo dia maneho ireo fanaparitahana roa naharitra 2520 taona, izay notanterahin'ireo liona roa dia Asyria sy Babylona, izay asehon'ny Tigra sy Eofrata, ary mazava

ho azy koa amin'i Lea sy Rahely, zanak'anabavin'i Rebeka, izay ny fanambadiany amin'ny fanekena dia nitranga fony Isaka efa efapolo taona, araka izay voarakitra ao amin'ny Genesisy 2520.

I Miller dia tsy nampiseho afa-tsy ny fanaparitahana ny “fito andro” nanohitra ny fanjakana atsimon'i Joda, izay tanteraka niaraka tamin'ny faminania 2300 taona tamin'ny 1844. Tamin'ny 1856, ny “divay vaovao” momba ny “fito andro” no nanondro ilay fanaparitahana mitovy tamin'ny fanjakana avaratra, izay nifarana tamin'ny 1798. Amin'ny maha-fahitana ara-paminania voalohany an'i William Miller azy, dia tonga ho fampianarana alfa teo amin'ny tantaran'ny anjely voalohany ny ranon'ny ony Eofrata. Ny ranon'ny ony Olay dia tonga niaraka tamin'ny anjely fahatelo. Ny fahitana alfa an'i Miller dia ny fito andro asehon'ny ony Olay, ary ny fahitana omega an'i Hiram Edson dia ny fito andro asehon'ny ony Hidekela.

Ny 2520 dia maneho ny halavan'ny fe-potoana izay mitovy ho an'ny fanjakana tsirairay, nefa ny fiandohany sy ny fiasarany dia misaraka efatra amby efapolo taona sy roa. Ny taona 1798 no manamarika ny fotoanan'ny farany sy ny fahatongavan'ilay anjely voalohany ao amin'ny Apokalypsy toka faha-14. Ny taona 1798 no fahatanterahan'ireo taona 2520 momba ny fanaparitahana izay nahazo ny fanjakana avaratra tamin'ny alalan'ny lona avy any Asyria. Ny taona 1844 no fahatanterahan'ilay “impito” izay nahazo ny fanjakana atsimo ary asehon'ny lona avy any Babylona. Ireo renirano roa ireo no toy ny fanohanam-boky manisidy fetra ny tantaran'ny hafatry ny anjely voalohany sy faharoa, izay nifarana tamin'ny fahatongavan'ny fahatelo tamin'ny 22 Oktobra 1844, rehefa nitsoka ny trompetran'ny fahafito ary koa ny trompetran'ny Jobily tamin'ilay Andro Fanavotana tandindon'ny tena izy.

Dia hampaneno ny trompetra amin'ny Jobily amin'ny andro fahafolon'ny volana fahafito ianao; amin'ny Andro Fanavotana no hampanenoanareo ny trompetra manerana ny taninareo rehetra. Levitikosy 25:9.

Ny fitsofana ny trompetra fahafito dia tandindon'ny asan'i Kristy amin'ny fampiraisany ny maha-Andriamanitra Azy amin'ny maha-olombelona, ary asehon'ny 2300 taona ao amin'ny fahitan'ny Reniranon'i Ulai izany; ary ny fitsofana ny trompetra jobily kosa dia tandindon'ny faneken'ny tany izay nohadinoina ka nampiharina tamin'ny vahoakan'Andriamanitra, dia izay nantsoin'i Daniela hoe ny ozona sy ny fianianan'i Mosesy, ary izay nantsoin'i Mosesy hoe ny “adiavin'ny faneken'Andriamanitra.”

Eny, ny Israely rehetra dia nandika ny lalànao tamin'ny fivadihana ka tsy nihaino ny feonao; koa naidra taminay ny ozona sy ny fianianana izay voasoratra ao amin'ny lalàn'i Mosesy, mpanompon'Andriamanitra, satria efa nanota taminy izahay. Daniela 9:11.

Ny “ozona” sy ny “fianianana” izay voasoratra “ao amin'ny lalàn'i Mosesy” dia ilay “impito” ao amin'ny Levitikosy enina amby roapolo. Ny teny nadika hoe “fianianana” dia ilay teny Hebreo ihany izay ao amin'ny Levitikosy nadika hoe “impito.” Ny ozona, noho ny fandikana ny fianianan'ny fanekena ao amin'ny toka faha-dimy amby roapolo, dia aseho ao amin'ny toka faha-enina amby roapolo, izay amaritan'i Mosesy ny ozona ho ny “adihevitry ny fanekena.”

Dia handeha mifanohitra aminareo koa Aho, ka hamely anareo impito indray noho ny fahotananareo. Ary hitondra sabatra aminareo Aho, izay hamaly ny adin'ny fanekeko; ary raha miangona ao anatin'ny tanànanareo ianareo, dia hampandeha areti-mandringana eo aminareo Aho; ary hatolotra eo an-tanan'ny fahavalo ianareo. Levitikosy 26:24, 25.

Ny Tompo dia nampitondra ny sabatry ny liona avy any Asyria tamin'ny fanjakana avaratra mba “hanasazy” azy ireo tamin'ny nanolorana azy ho eo “an-tanan'ny fahavalo” tamin'ny 723 tal. J.K. Enina amby efapolo taona tatỳ aoriana, tamin'ny 677 tal. J.K., dia tsapan'ny fanjakana atsimo ny ozon'i Mosesy. Ny ozon'i Mosesy dia ny adin'ny fanekena. Nandritra ny enina amby efapolo taona dia nampiasain'Andriamanitra ny liona avy any Mesopotamia hanesorana sy hanitsakitsahana ny maro. Tamin'ny faran'izany fe-potoana enina amby efapolo taona izany dia noravan'i Nebokadnezara ny fitoerana masina. Ny maro izay resahin'ny fanontanian'i Daniela ao amin'ny andininy fahatelo ambin'ny folo amin'ny Daniela toko faha-valo dia nampanompoina teo ambanin'ny fahavalony nandritra ny fe-potoana enina amby efapolo taona izay niafara tamin'ny fandravana ny fitoerana masina, izay lohahevitra iray hafa koa izay tokony ho voahitsakitsaka ao amin'ny andininy fahatelo ambin'ny folo. Rehefa tonga tamin'ny 1798 sy 1844 avy ireo ony ireo, dia nisy maro iray voaangona ho tempoly, fa ny maro dia tena, ary ny tena dia tempoly. Tamin'ny faran'izany fe-potoana izany dia tokony hifandray amin'ny tempoly any an-danitra ilay tempoly naorina nandritra ireo enina amby efapolo taona, ao amin'ny fanambadian'ny Maha-Andriamanitra amin'ny maha-olombelona. Ny fanambadiana dia eo amin'ny tempoly roa, ary izay ampiarahin'Andriamanitra dia tsy tokony hisaraka.

Ny ranon'i Tigra dia tonga tamin'ny 1798, ary ny ranon'i Eofrata dia tonga tamin'ny 1844. Vao mialoha ny fahatongavan'ilay anjely fahatelo dia tonga ilay anjely faharoa, ary taorian'izany, tao amin'ny fivoriana ny lasy tao Exeter, New Hampshire, ny 12–17 Aogositra 1844, dia naiditra tamin-kery ny hafatry ny Antso Amin'ny Mamatonalina. Exeter dia midika hoe “fiarovana mimanda anaty rano,” ary tamin'io fivoriana ny lasy io dia nisy fivoriana sandoka natao tao amin'ny tranolay hafa, natsangan'ny antokon'olona iray avy any Watertown, Massachusetts. Ireo rano izay niainga avy tao Edena, araka an'i Ranabavy White, dia efa saika hiparitaka toy ny “onja be mifofo” nanerana ny morontsiraka atsinanan'i Etazonia. Ny horohoron-tany izay niteraka izany onja be izany dia nitranga tao amin'ny Sahan'i Edena rehefa nandresy ny olombelona Satana, ka niteraka fihozongozonana goavana tao Edena izay nahatratra ny Antso Amin'ny Mamatonalina teo amin'ny tantaran'ny Millerita ny onjany. Io onja be io dia manafotra ao amin'ny Antso Amin'ny Mamatonalina ao amin'ny tantaran'ny iray hetsy sy efatra arivo sy efatra alina, ary ilay onja izay nanomboka tamin'ny horohoron-tanin'ny fahotan'i Adama dia mahatratra hatramin'ny horohoron-tanin'ny lalàn'ny Alahady ao amin'ny Apokalypsy toko faha-iraka ambin'ny folo.

Ny feon'i Kristy dia feon'ny rano be, ary ireo rano rehefa atambatra dia mandrafitra ny hafatry ny ranonorana farany. Isaia sy Seara-Jasoba zanany dia mijoro ao amin'ny andininy fahatelo amin'ny toko fahafito eo amin'ny dobo amin'ny lakandrano ambony, maneho ny hafatry ny ranonorana farany amin'ny fotoan'ny fanisianana tombo-kase ny iray hetsy sy efatra alina sy efatra arivo. Ao no anambaran'i Isaia amin'i Ahaza, ilay mpanjaka adala sy ratsy fanahy, fa hampandehanin'ny Tompo aminy ny ranon'i Asyria, dia i Sankeriba mpanjaka, ary hiakatra hatreo amin'ny vozony ny

ranony.

Ary hoy I Jehovah dia niteny tamiko indray hoe: Satria ity firenena ity mandà ny ranon'i Siloama, izay mikoriana miadana, ka mifaly amin'i Rezina sy ny zanak'i Remalia; koa indro, ny Tompo mampiakatra aminy ny ranon'ny ony, mahery sy be, dia ny mpanjakan'i Asyria mbamin'ny voninahiny rehetra; ary hiakatra ambonin'ny lakandrano rehetra izy ka hihoatra ny morony rehetra; ary handalo an'i Joda izy; hihoatra sy hanondraka izy, ka hahatratra hatreo amin'ny vozona; ary ny famelarany ny elany dia hameno ny sakan'ny taninao, ry Imanoela. Isaia 8:5–8.

Nandà ny rano izay “nalefan” ny Tompo i Ahaza, ka dia ny Tompo kosa no “nandefa” ny ranon'i Asyria ho amin'i Ahaza. “Faly” tamin'ny fiombonambe nisy an'i “Rezina sy ny zanak'i Remalia” i Ahaza. “Mifaly” amin'ny hafatry ny orana farany sandoka, izay asehon'i Rezina sy ny zanak'i Remalia, i Ahaza.

Rezina sy ny zanak'i Remalia, dia i Peka, mpanjakan'ny fanjakana avaratra, dia maneho sandoka an'i Isaia sy ny zanany. Ahaza, mpanjaka adala sy ratsy fanahy, dia “mifaly” amin'ilay firaisam-pikambanana asehon'ny foko folon'ny Israely any avaratra sy Syria, ka tandindon'ilay fifandraisana tsy ara-dalàna misy eo amin'ny fiangonana sy ny fanjakana amin'ny lalàn'ny Alahady. Mifaly Ahaza, satria henatra sy fifaliana no fihetseham-po roa mifanohitra ampiasain'ny tsindrimandry hiresahana ireo izay aseho ao amin'ny adihevitra momba ny ranonorana farany. Raha nihinana ilay boky kely Jeremia, dia fifaliana sy firavoravoan'ny fony izany, ary ampahafantarin'i Joela antsika fa tsy ho menatra na oviana na oviana ny olon'Andriamanitra. Ahaza, amin'ny maha-Laodiseana azy, dia jamba, ka mifaly amin'ny hafatry ny rano sandoka izy sady mandà ny hafatry ny rano marina avy amin'i Isaia. Tokony ho menatra izy noho ny fitokiany amin'ny hafatry ny ranonorana farany sandoka, izay asehon'ny safo-dranon'ny mpanjakan'ny avaratra, nefa nolaviny ny hafatr'i Siloama.

Ny hafatry ny Shiloah ao amin'ny Isaia toko fahavalo dia ny hafatry ny ranonorana farany. Ny dobon'i Shiloah dia fantatra ao amin'ny Testamenta Vaovao ho ny dobon'i Siloama. Amin'ny teny hebreo na grika dia midika hoe “nalefa” izany. Mahaso ny nialan'i Kristy mba hahafahany “mandefa” ny Fanahy Masina. Isaia sy Ahaza dia eo amin'ny dobon'i Shiloah, ary ny fitsapana dia miorina amin'ny hoe: hanana finoana amin'ny dobon'i Shiloah, araka izay asehon'i Isaia sy ny zanany, sa hanana finoana amin'i Rezina sy ny zanak'i Remalia? Ahaza dia misafidy eo amin'ny rano roa, dia ny ranon'i Shiloah na ny ranon'ny mpanjakan'i Asyria. Ahaza nifaly tamin'ny fanekena sy ny hafatra izay nasehon'i Rezina sy ny zanak'i Remalia, ka noho izany dia nandray ny safodrano mahavery izy, fa tsy ny rano izay mikoriana moramora amin'ny fitsaràna azy. Ny fitsaràna azy dia maneho ny lalàn'ny Alahady rehefa ny mpanjakan'ny avaratra manafotra izao tontolo izao manontolo tahaka ny safodrano. Izany no ataony hatramin'ny lalàn'ny Alahady no ho miakatra, raha mbola mamafa izao tontolo izao koa ny safodranon'ny Antso Amin'ny Mamatonalina.

Faly i Ahaza amin'ny firaisan'ny foko folo tany avaratra sy Siria, ka amin'izany dia ifaliany koa ny hafatra izay manambatra ny fiangonana sy ny fanjakana, araka ny asehon'ny firaisana tsy ara-dalàna rehetra hita ao amin'ny Tenin'Andriamanitra. Isaia dia maneho Filadelfiana iray, ary

Ahaza kosa Laodiseana iray. Ampifandraisin'i Kristy amin'ny fijoroany ho vavolombelona ny an'i Isaia rehefa manasitrana ilay jamba Izy, dia Laodiseana iray teo amin'ny farihin'i Siloama.

Ary raha Jesosy nandalo, dia nahita lehilahy iray jamba hatrany am-bohoka Izy. Ary nanontany Azy ny mpianany ka nanao hoe: Tompoko, iza no nanota, ity lehilahy ity sa ny ray aman-dreniny, no nahatonga azy ho teraka jamba?

Jesosy namaly hoe: Tsy ity lehilahy ity no nanota, na ny ray aman-dreniny; fa mba haseho eo aminy ny asan'Andriamanitra. Izaho tsy maintsy manao ny asan'Izay naniraka Ahy, raha mbola andro; avy ny alina, izay tsy ahazoan'olona miasa. Raha mbola amin'izao tontolo izao Aho, dia fahazavan'izao tontolo izao. Ary rehefa nilaza izany Izy, dia nandoa tamin'ny tany ka nanao fotaka tamin'ny rora; ary nohosorany tamin'izany fotaka izany ny mason'ilay jamba, dia hoy Izy taminy: Mandehana, sasao ao amin'ny farihin'i Siloama, (izay adika hoe, Nirahina.) Dia nandeha izy ka nanasa, ary niverina nahiratra.

Koa ny mpiara-monina sy izay efa nahita azy taloha fa jamba izy dia nanao hoe: Tsy ity va ilay nipetraka ka nangataka? Ny sasany nanao hoe: Izy io; ny sasany kosa nanao hoe: Mitovy aminy izy; fa hoy izy: Izaho no izy. Dia hoy ireo taminy: Nahoana no nahiratra ny masonao?

Dia namaly ka nanao hoe: Nisy lehilahy atao hoe Jesosy nanao feta ka nanosotra ny masoko, dia hoy Izy tamiko: Mandehana any amin'ny farihin'i Siloama, ka sasao. Dia nandeha aho ka nanasa, ary dia nahiratra. Jaona 9:1-11.

Ilay jamba, miaraka amin'i Ahaza mpanjaka adala sy ratsy fanahy, dia sedraina ny amin'izay hametrahany ny fitokisany, na amin'ny dobon'i Siloama, na amin'ny safo-dranon'i Asyria. Ilay jamba mahalala fa jamba izy, fa Ahaza kosa manan-karena, nitombo fananana, ary tsy mila na inona na inona. Ahaza no virijina adala eo amin'ny dobon'ny ranonorana farany, ary ilay jamba no virijina hendry. Ny rano Izay Nalefa avy, na ny rano izay alefan'i Asyria, no fitsapana.

Ny dobo dia toerana iangonan'ny rano; ary amin'ny hevitra ara-paminaniana, ny dobo dia toerana iangonan'ireo renirano madinika sy lehibe samihafa, ony, ranomasina, oseana, farihy, orana ary ando amin'ireo “rano” rehetra izay maneho ny feon'i Kristy. Ny dobon'ny ranonorana fara dia foronin'ny rano izay mikoriana avy amin'ny dobo ambony. Ny dobo dia maneho ny hafatry ny ranonorana fara ao anatin'ny tontolon'ny fitsapana. Nandà ny rano mikoriana moramora Ahaza, nefa ilay jamba kosa nankatò ny hafatra mifandray amin'ny dobo. Nalain'i Jesosy ny ampahany tamin'ny maha-Andriamanitra Azy, izay aseho amin'ny hoe “rora,” ary nafangarony tamin'ny tanimanga izany, izay maneho ny fampiraisana ny maha-Andriamanitra amin'ny maha-olombelona, izay tanterahin'i Kristy ao amin'ny Masina Indrindra.

Nandrora tamin'ny tany Kristy ka nampifangaro ny rorany mba hanaovana tanimanga. Nampiasainy ny hafatry ny firaisan'ny maha-Andriamanitra sy ny maha-olombelona hanosorana ny mason'ilay lehilahy jamba. Ny hafatra asehon'ny firaisan'ny maha-Andriamanitra sy ny maha-olombelona dia ny hafatry ny 1888, ary natao hanova ny olona hiala amin'ny toetry ny Laodikia ho amin'ny toetry ny Filadelfia izany. Kanefa mitaky fandraisan'anjaran'ny olombelona ilay hafatra. Tsy maintsy mankany amin'ny farihy izy ireo, ary avy eo dia misasa.

Samy efa nanota izy rehetra ka tsy nahatratra ny voninahitr'Andriamanitra, nefa Jesosy dia nilaza fa tsy nanota ilay lehilahy jamba na ny ray aman-dreniny. Esorin'i Jesosy amin'ny toe-pahajamban'ilay lehilahy ny fanontaniana momba ny fanamelohana, ary asehony ho lehilahy natsangana mba hanome voninahitra ny Tompo izy; ary ilay lehilahy ara-paminaniana ao amin'ny faminanian'ny Baiboly izay atsangana mba hahatanteraka ny hoe “mba haseho ny asan'Andriamanitra” dia ny faneva, izay ahitana lehilahy sy vehivavy efa niala avy tao Laodikia ho any Filadelfia. Ny faneva no toerana isehoan'ny asan'Andriamanitra, fa ny asany dia ny nampiray ny maha-Andriamanitra amin'ny maha-olombelona (araka ny asehon'ny fotaka fanosotra), ary ny amboaran'ny fandresen'izany asa izany dia ireo izay tsy vitan'ny hoe nandre ny hafatr'i Laodikia ihany, fa ireo koa izay nanaraka ny toromarika tao amin'izany hafatra izany. Ny toromarika nomena ilay lehilahy jamba dia ny handeha ka hisasa. Raha vantany vao nahita izy dia tsy nila niezaka hanome voninahitra an'Andriamanitra, fa ny toe-javatra nanodidina azy no nahatonga izany.

Nanomboka tamin'ny fanatonan'i Kristy izany, narahin'ny asan'i Kristy. Ny asa farany ataon'i Kristy ao amin'ny fitoerana masina any an-danitra, momba ny olombelona, dia ny manova ny olombelona iray avy amin'ny lohasahan'ny taolana maina maty, na avy amin'ny maha-maty eny an-dalambe azy, na avy amin'ny maha-jamba azy tahaka ny ramanavy. Ny asany farany dia ny hamorona indray ny olony hitovy endrika Aminy, ary izany indrindra no asa nataony fony Izy namorona an'i Adama avy tamin'ny vovoky ny tany, dia avy eo nitsoka tao aminy ny fofon'aina. Ny asa farany no asa voalohany, satria Izy no nanao ny tanimanga aloha, ary avy eo nanosotra izany tanimanga izany tamin'ny ain'ny Fanahiny. Tamin'i Adama dia ny fofonainy no Fanahy; tamin'ilay lehilahy jamba dia ny rano izany. Tamin'ny lohasahan'ny taolana maina maty tao amin'i Ezekiela dia hafatra fampiangonana no namorona ny vatana. Avy eo dia nisy hafatry ny rivotra efatra nofononina teo amin'ny vatana, ary dia nitsangana izany ho tafika lehibe mahery.

Raha mbola jamba ilay lehilahy dia hitan'i Jesosy izy, ary avy eo dia nanatona azy Izy. Nanatona ilay jamba Izy tao anatin'ny tontolon-kevitra ny fanontaniana iray izay natsangan'ny mpianany, ka tamin'izany no namelany Azy hametraka ny sehatra ara-paminaniana sahaza ho an'ilay fanoharana. Ny “asan'Andriamanitra” dia tandindona ara-paminaniana eo amin'ny tsipika maro samihafa amin'ny vavolombelona ao amin'ny Baiboly. Ny fisehoana rehetra amin'ny “asan'Andriamanitra” ao amin'ny Soratra Masina dia tanteraka amin'ny fotoanan'ny orana fara. Apetrak'i Jesosy ao anatin'ny tontolon-kevitra ny hafatra farany ny resaka ao amin'ilay tantara, araka izay asehon'i Elia ao amin'ireo andininy farany ao amin'i Malakia.

Ny ray aman-dreny sy ilay zaza jamba dia tsy helohina ho mpanota, fa izao no fotoanan'ny asa mahagagan'Andriamanitra, ary amin'izany fotoana izany dia hihodina ny fon'ny ray aman-dreny sy ny fon'ny zanaka mba hahita ny raharaha eo anatrehan'izy ireo. Ny raharaha dia izao—raha ilay lehilahy Laodikeana jamba dia efa novana ho lehilahy Filadelfiana voahosotra. Izany no raharaha manatrika ny ray aman-dreny sy ny zaza amin'ny fotoanan'ny ranonorana farany, fa izany koa no fotoam-pitsarana. Ary ny fotoam-pitsarana dia tanterahina mandritra ny taranaka fahatelo sy fahefatra araka ny faminanian'ny fanekena tamin'i Abrahama. Ilay lehilahy jamba no taranaka farany sy fahefatra, ary ny ray aman-dreniny no fahatelo. Amin'izany vanim-potoana izany, ny

hafatr'i Elia dia mametraka ny fianakaviana ao anatin'ny toe-javatra izay anerenana azy hanaiky na handà ny hafatry ny dobon'i Siloama. Ilay mpanjaka adala sy ratsy fanahy Ahaza dia nandà ny hafatr'io dobo io, fa ilay lehilahy jamba kosa dia nanaiky. Ny hafatr'i Elia ao amin'ny Malakia dia apetraka ao anatin'ny tontolon'ny ozona iray mialoha ny andro lehibe sy mahatahotran'i Jehovah.

Rehefa nandamina ny toe-javatra dinihintsika Jesosy, dia nampidiriny tao amin'ny famintinany ny tanjon'ny fahagagana fa tsy maintsy miasa Izy tamin'izany fotoana izany, satria ho avy ny fotoana izay tsy ahafahan'iza na iza miasa. Ny asa nolazainy dia tanterahina amin'ny andro mazava, ary ny fiafaran'ny asa dia aseho ho alina. Ny fanondroany dia ny amin'ny famaranana ny fotoam-pitsarana.

Rehefa vitany ny asam-pitsarany, dia esoriny ny fitafiany fisoronana ka anaovany ny fitafiany famaliana. Rehefa vitany izany asa fanavahana ny very amin'ny voavonjy izany, dia mifarana ny asa famonjena. Mihidy ny fotoam-pahasoavana, ary tonga ny alina izay tsy ahafahan'olona miasa. Ny hafatr'i Kristy dia tsy ny hafatra ho an'ny Laodikia ho an'ny lehilahy jamba ihany, fa ny hafatr'i Elia koa, napetraka ao anatin'ny tontolon'ny fahantomoran'ny fihidinan'ny fotoam-pahasoavana, izay antony masina manosika an'i Kristy hiasa ho famonjena ny fanahy.

Voalohany, Kristy nanatona ilay lehilahy jamba, avy eo nanomana sy nanosotra ny fanafody, ary avy eo nanome toromarika momba ny asa izay tsy maintsy hataon'ilay jamba ho an'ny tenany ihany; ary zava-dehibe mitovy amin'izany koa ny hoe, raha vao mandray izany asa izany izy, dia tafaverina ny fahitany. Rehefa efa mahita izy, dia niova avy amin'ny Laodikeana jamba ho Filadelfiana. Ny vanim-potoanan'ny fiovan'ireo fiangonana roa ireo dia tanteraka hatrany am-piandohana, nanomboka tamin'ny 1856 ka hatramin'ny 1863.

Io vanim-potoana io dia maneho ny fisarahana amin'ny vary sy ny tsimparifary, ary ny famehezana farany an'ireo efatra arivo sy iray alina sy iray hetsy izay avy eo asandratra ho faneva. Tonga dia lasa ivon'ny fijerin'ny besinimaro ilay lehilahy jamba—raha vantany vao niova avy amin'ny Laodiseana ho amin'ny Filadelfiana izy. Ilay lehilahy jamba no ireo efatra arivo sy iray alina sy iray hetsy, ary i Ahaza, ilay mpanjaka ratsy fanahy sy adala, dia ireo vahoakan'ny fanekena teo aloha izay aloan'ny Tompo hivoaka avy amin'ny vavany. Amin'izay teboka iray eo amin'ny tantara izay ihany, i Jesosy dia na mampiasa ny rorany hanosotra ny vahoakany amin'ny fanekena vaovao, na mandrora ny vahoakan'ny fanekena taloha hivoaka avy amin'ny vavany.

Hohazavaina ao amin'ny lahatsoratra manaraka ireo eritreritra ireo.

“Ny Krizy Hoavy”

“Ka amin'ny fahamarinan-toetra tsy mety diso no itanan'ilay Tsy Manam-petra kaonty amin'ny firenena rehetra. Raha mbola atolotra miaraka amin'ny antso ho amin'ny fibebahana ny famindram-pony, dia hitoetra misokatra izany kaonty izany; fa rehefa tratra ny fetra iray izay efa napetrak'Andriamanitra, dia manomboka ny fanompoan'ny fahatezerany. Dia akatona ny kaonty; mitsahatra ny fahari-po avy amin'Andriamanitra; ary tsy misy intsony fifonana ny amin'izy ireo mba hahazo famindram-po.”

“Ny mpaminany, raha nijery namakivaky ny taona nifandimby, dia naseho teo anoloan’ny fahitany ny androntsika. Ny firenena amin’izao vanim-potoana izao dia nandray famindram-po tsy mbola nisy toy izany. Ny safidy indrindra amin’ny fitahian’ny Lanitra dia nomena azy; kanefa fireharehana mitombo, fieremana, fanompoan-tsampy, fanamavoana an’Andriamanitra, ary tsy fankasitrahana fahavetavetana, no voasoratra hiampangana azy. Haingana ny famaranany ny kaontiny amin’Andriamanitra.”

“Mihamanatona haingana ny andro izay hisian’ny fahasahiranana lehibe sy ny fifanjevoana eo amin’ny tontolo ara-pivavahana. Hisy andriamanitra maro sy tompo maro; hitsoka ny rivotra rehetra amin’ny fampianarana; ary Satana, mitafy ny fitafian’ny anjely, dia hamitaka, raha azo atao, na dia ny olom-boafidy aza.

Ny fanamavoana maneran-tany atsipy amin’ny fahatahoram-bavaka marina sy ny fahamasinana dia mitarika ireo izay tsy manana fifandraisana velona amin’Andriamanitra hanary ny fanajany ny lalàny. Ary arakaraka ny isehoan’ny tsy fanajana ny lalàn’Andriamanitra mazava kokoa no vao mainka hiharihary kokoa ny tsipika mampisaraka ireo mpitandrina izany sy izao tontolo izao ary ny fiangonana tia izao tontolo izao. Mitombo ao amin’ny antokon’olona iray ny fitiavana ny didin’Andriamanitra, arakaraka ny fitomboan’ny fanamavoana izany ao amin’ny antokon’olona iray hafa.

“Ny Lehibe IZAHO DIA dia manamarina ny lalàny. Miteny amin’ireo izay manafaoana izany Izy ao anatin’ny tafio-drivotra, ao anatin’ny tondra-drano, ao anatin’ny rivo-doza, ao anatin’ny horohoron-tany, ary ao anatin’ny loza eny an-tanety sy eny an-dranomasina. Iza no andro tokony hanehoan’ny olony ny tenany ho mahatoky amin’ny foto-kevitra.

“Isika dia mijoro eo amin’ny tokonam-baravarana ny zava-mitranga lehibe sady manetriketrika. Eo am-baravarana ny Tompo. Teo an-Tendrombohitra Oliva no namerenan’ny Mpamonjy ny seho izay hialoha io fisehoan-javatra lehibe io hoe: ‘Handre ady sy siosion-dy ianareo,’ hoy Izy. ‘Hisy firenena hitsangana hamely firenena, ary fanjakana hamely fanjakana; ary hisy mosary sy areti-mandringana ary horohoron-tany any amin’ny toerana samihafa. Izany rehetra izany no fiandohan’ny fahoriana.’ Na dia nahazo fahatanterahana ampahany aza ireo faminaniana ireo tamin’ny fandravana an’i Jerosalema, dia manana fampiharana mivantana kokoa amin’ny andro farany izy.”

“I Jaona sy ireo mpaminany hafa koa dia vavolombelon’ireo zava-miseho mahatsiravina izay hitranga ho famantarana ny fihavian’i Kristy. Hitany ny tafika mivondrona hiady, ary ny fon’ny olona reraka noho ny tahotra. Hitany ny tany nafindra hiala amin’ny fitoerany, ny tendrombohitra nafindra ho eo afovoan’ny ranomasina, ny onjany mirohondrohona sy misamboaravoara, ary ny tendrombohitra mihozongozona noho ny fireharehan’izany. Hitany ny kapoakan’ny fahatezeran’Andriamanitra nosokafana, ary ny areti-mandringana sy ny mosary ary ny fahafatesana tonga tamin’ny mponina etỳ an-tany.”

“Efa esorina hiala amin’izao tontolo izao ny Fanahin’Andriamanitra izay manakana. Ary ny rivotroza, ny tafio-drivotra mahery, ny loza eny an-dranomasina sy an-tanety, dia mifandimby haingana. Ny siansa mikatsaka hanazava izany rehetra izany. Ireo famantarana mihamaro manodidina antsika, izay milaza ny fahatongavan’ny Zanak’Andriamanitra efa akaiky, dia

asaina amin-javatra hafa rehetra fa tsy amin'ny antony marina. Tsy hain'ny olona fantarina ireo anjely mpiambina izay mitana ny rivotra efatra mba tsy hitsoka mandra-pahaisy tombo-kase ny mpanompon'Andriamanitra; fa rehefa hiteny amin'ny anjeliny Andriamanitra mba hamaha ny rivotra Izy, dia hisy fisehoan'ny fahatezerany mamaly faty toy izany ka tsy misy penina afaka manoritsoritra azy.”

“Misy krizy eo anoloantsika indrindra; nefa ny mpanompon'Andriamanitra dia tsy tokony hatoky ny tenany amin'izao hamehana lehibe izao. Ao amin'ny fahitana nomena an'i Isaia sy Ezekiel azy Jaona no ahitantsika ny maha-akaiky ny fifandraisan'ny lanitra amin'ireo toe-javatra mitranga etỳ ambonin'ny tany. Hitantsika ao ny fikarakaran'Andriamanitra ireo izay mahatoky Azy. Tsy misy izao tontolo izao ka tsy misy mpanapaka azy. Eo an-tanan'ny Tompo ny fandaharan'ireo zavatra ho avy. Ny Voninahitry ny lanitra no mihazona ao amin'ny fitandremany ny anjaran'ny firenena, ary koa ny raharahan'ny fiangonany.”

“Efa nambaran'Andriamanitra izay hitranga amin'ny andro farany, mba ho vonona ny olony hijoro manohitra ny tafio-drivotry ny fanoherana sy ny fahatezerana. Ireo izay efa nampitandremana ny amin'ireo zava-mitranga eo anoloany dia tsy tokony hipetraka amim-pitoniana miandry ny tafiotra ho avy, ka hampionona ny tenany amin'ny fiheverana fa hiaro ireo mahatoky Azy ny Tompo amin'ny andro fahoriana. Tokony ho tahaka ny olona miandry ny Tompony isika, tsy amin'ny fiandrasana tsy miasa, fa amin'ny asa mafana fo sy amin'ny finoana tsy mihozongozona. Tsy fotoana izao hamelana ny saintsika ho variana amin'ny zavatra madinidinika.”

“Raha mbola matory ny olona, dia miasa fatratra Satana mandamina ny raharaha mba tsy hahazoan'ny olon'ny Tompo famindram-po na rariny. Ny hetsika momba ny Alahady dia mizotra ankehitriny ao amin'ny maizina. Afenin'ny mpitarika ny tena foto-kevitra, ary maro amin'izay miray amin'izany hetsika izany no tsy mahita akory izay itondran'ny fikorianana miafina azy. Malefaka ny filazany, ary toa kristiana; nefa rehefa miteny izy, dia hampiseho ny fanahin'ny dragona. Adidintsika ny manao izay rehetra azontsika atao mba hisorohana ny loza atahorana. Tokony hapeetratsika eo anatrehan'ny olona ny tena raharaha iadian-kevitra, ka amin'izany dia apetraka ny fanoherana mahomby indrindra manoloana ireo fepetra hamerana ny fahalalahan'ny feon'ny fieritreretana. Tokony handinika ny Soratra Masina isika, ka ho mahay hanome ny anton'ny finoantsika. Hoy ny mpaminany: ‘Ny ratsy fanahy hanao ratsy ihany, ary tsy hisy amin'ny ratsy fanahy hahatakatra; fa ny hendry no hahatakatra.’”

“Ny hoavy manan-danja dia eo anoloantsika. Mba hiatrehana ny fizahan-toetra sy ny fakam-panahiny, ary mba hanatanterahana ny adidiny, dia hitaky finoana lehibe sy hery ary faharetana izany. Kanefa afaka handresy amim-boninahitra isika; fa tsy hisy na dia iray aza amin'ny fanahy miambina sy mivavaka ary mino ho voafandriky ny hafetsen'ny fahavalo. Ny lanitra manontolo dia liana amin'ny fahasalamantsika, ary miandry ny hangatahantsika ny fahendreny sy ny heriny. Ny hery rehetra manohitra, na miseho ampahibemaso izany na miafina, dia azo toherina amim-pahombiazana, ‘tsy amin-kery na amin-tsaika, fa amin'ny Fanahiko, hoy Jehovah, Tompon'ny maro.’ Andriamanitra dia vonona tahaka ny tamin'ny andro fahiny ihany ankehitriny hiasa amin'ny alalan'ny ezaka ataon'ny olombelona, ary hanatanteraka zava-dehibe amin'ny alalan'ny fitaovana malemy. Tsy amin'ny hamaroan'isa no

hahazoantsika ny fandresena, fa amin'ny fanoloran-tena tanteraky ny fanahy ho an'i Jesosy.

“Ankehitriny, raha mbola mitoetra ihany ny famindram-po, raha mbola manao fifonana ho antsika Jesosy, dia aoka isika hanao asa lavorary ho amin'ny mandrakizay.” Southern Watchman, 25 Desambra 1906.